

Spr 713/2022

**Interní protikorupční program
Okresního soudu v Jablonci nad Nisou**

**aktualizované znění
k 30. 6. 2022**

Obsah

1	Úvod	3
2	Vymezení pojmů	3
3	Cíle interního protikorupčního programu	4
4	Obecná opatření interního protikorupčního programu	4
4.1	Obecná oblast	5
4.2	Oblast veřejných zakázek	5
4.3	Oblast uzavírání a realizace smluv (dodávky zboží, služeb, smluv o dílo apod.)	5
4.4	Oblast hospodaření s majetkem státu	5
4.5	Oblast kontrolní a auditní	5
4.6	Oblast řídicí	6
4.7	Oblast přijímání nových zaměstnanců	6
4.8	Oblast vzdělávání	6
4.9	Oblast legislativní činnosti	6
4.10	Oblast výkonu soudní moci	6
5	Hlavní zásady a úkoly IPP-OSJN	6
5.1	Vytváření a posilování protikorupčního klimatu	6
5.1.1	Etický kodex zaměstnanců Okresního soudu v Jablonci nad Nisou	7
5.1.2	Propagace protikorupčního postoje vedoucími pracovníky	7
5.1.3	Vzdělávání zaměstnanců	7
5.1.4	System pro oznámení podezření na korupci	8
5.1.5	Ochrana oznamovatelů	8
5.2	Transparentnost	9
5.2.1	Zveřejňování informací o veřejných prostředcích	9
5.2.2	Zveřejňování informací o systému rozhodování	9
5.3	Řízení korupčních rizik a monitoring kontrol	9
5.3.1	Hodnocení korupčních rizik	9
5.3.2	Monitoring kontrolních mechanismů odhalujících korupci	10
5.3.3	Prošetřování rizikových oblastí	10
5.4	Postupy při podezření na korupci	10
5.4.1	Postupy při prošetřování podezření na korupci	10
5.4.2	Následná opatření	11
5.5	Vyhodnocování interního protikorupčního programu	11
5.5.1	Vyhodnocování IPP-OSJN	11
5.5.2	Zprávy o IPP-OSJN	11
5.5.3	Aktualizace IPP-OSJN	11
6	Metoda hodnocení korupčních rizik	12
7	Závěr	13

1 Úvod

Interní protikorupční program Okresního soudu v Jablonci nad Nisou byl vydán v souladu s Instrukcí MS ze dne 28. 4. 2014 čj. 18/2013-OKE-OFK/55, kterou byl stanoven postup justičních složek při vypracování interního protikorupčního programu.

Aktualizace Interního protikorupčního programu Okresního soudu v Jablonci nad Nisou je prováděna dle Instrukce MSp ze dne 12. 3. 2018 čj. 14/2018-OK-OFK/18, kterou se stanoví postup při aktualizaci Resortního interního protikorupčního programu Ministerstva spravedlnosti, interních protikorupčních programů organizačních složek státu a příspěvkových organizací v resortu Ministerstva spravedlnosti a Katalogu korupčních rizik.

2 Vymezení pojmů

Klientelismus – neoficiální systém organizace založený na protekci, konexích a rozhodování „v zákulisí“, uvnitř struktur politické moci, též lze chápat jako vztah, kde veřejné činitele a zájemce o státní zakázky spojuje společný osobní prospěch, takže se navzájem chrání, nebo z nabízené a přijímané ochrany mají prospěch.

Korupce – (latinsky corrumpere = kazit, oslabit, znetvořit, podplatit) zneužívání veřejných prostředků k dosažení vlastních individuálních či skupinových zájmů, které je spojeno s porušením principu nestrannosti při rozhodování, jakož i zneužití svého postavení k obohacení sebe nebo jiného, na které není nárok.

Z hlediska společenské škodlivosti lze korupci definovat jako zneužívání veřejných prostředků k dosažení vlastních individuálních či skupinových zájmů, které je spojeno s porušením principu nestrannosti při rozhodování, jakož i zneužití svého postavení k obohacení sebe nebo jiného v soukromé sféře. Motivem je získání neoprávněného zvýhodnění pro sebe nebo jiného, na které není nárok. Pojem korupce nelze zužovat pouze na přímé úplatkářství, dalšími formami korupce jsou rovněž klientelismus a dále nepotismus.

Výzkumy jednoznačně potvrzují, že přes všechny individuální a skupinové iniciativy je to stát a jeho politická reprezentace, kdo musí iniciovat skutečná opatření proti korupci a musí o jejich potřebě a účelnosti přesvědčit občany.

Protikorupční politika musí brát v úvahu komplexní charakter korupce jako společenského jevu, zejména nelze korupci jednostranně zužovat na trestné činy úplatkářství.

V každém případě je třeba mít neustále na zřeteli, že korupční jednání není pouze jednání v rozporu s morálkou, ale jedná se o trestný čin, tedy jednání v rozporu se zákonem.

Nepotismus – (latinsky nepos = synovec) zvýhodňování, prosazování příbuzných, případně přátel a dalších spřízněných osob z pozice svého postavení při obsazování nejrůznějších funkcí, mnohdy oproti lépe kvalifikovaným kandidátům.

Úplatek – neoprávněná výhoda spočívající v přímém majetkovém obohacení nebo jiném zvýhodnění, které se dostává nebo má dostat uplácené osobě nebo s jejím souhlasem jiné osobě, na kterou není nárok.

Střet zájmů – situace, ve které je osoba odpovědná dvěma nebo více různým organizacím či autoritám, jejichž požadavky na její chování se více či méně zásadním způsobem rozcházejí. Je to stav, kdy určitý subjekt, který je povinen něco konat (nebo naopak se nějakého jednání zdržet), se současně dostává i do pozice subjektu, jemuž je takové plnění (zdržení se) ku prospěchu nebo naopak ke škodě.

Veřejné prostředky – veřejné finance, věci, majetková práva a jiné majetkové hodnoty patřící státu, organizační složce státu, která je účetní jednotkou podle zvláštního právního předpisu, státní příspěvkové organizaci, státnímu fondu, územnímu samosprávnému celku a jiné právnické osobě zřízené k plnění úkolů veřejné správy zvláštním právním předpisem nebo právnické osobě zřízené na základě zvláštního právního předpisu, která hospodaří s veřejnými prostředky.

3 Cíle interního protikorupčního programu

Interní protikorupční program Okresního soudu v Jablonci nad Nisou (dále jen „IPP-OSJN“) je dokument, vycházející ze Strategie vlády v boji s korupcí. Tento program vnáší do řídicího a kontrolního systému v oblastech, v nichž by mohlo dojít ke korupčnímu jednání, takové prvky, které svým charakterem brání vzniku možného korupčního jednání. Zároveň pojmově definuje korupční jednání v širším smyslu, nejen jako přijímání úplatků a podplácení.

Cílem IPP-OSJN je vytvořit u Okresního soudu v Jablonci nad Nisou prostředí odmítající korupci, vhodnými průběžně přijímanými opatřeními toto prostředí posilovat, zejména posilováním morální integrity soudců a zaměstnanců, propagací etických zásad, propagací protikorupčního postoje vedoucími pracovníky a naplňováním Etického kodexu zaměstnanců. Nedílnou součástí protikorupčního prostředí je nastavení systému pro oznámení podezření na korupci a ochrana oznamovatelů.

IPP-OSJN by měl sloužit k včasnému rozpoznání korupčních rizik, objektivně existujících či subjektivně předpokládaných v procesech, probíhajících v rámci veškeré činnosti zdejšího soudu. Současně by měl obsahovat preventivní opatření, eliminující tato korupční rizika již v zárodku. Nástrojem pro řízení rizik a jejich minimalizaci je katalog korupčních rizik, obecných a především korupčních rizik, která tvoří přílohu IPP-OSJN. Důležitým prvkem je významnost rizika. Na rizika s vyšší mírou významnosti a vyšší pravděpodobností výskytu je třeba nastavit kontrolní mechanismy a zaměřit prověřkovou činnost. U rizik s menší mírou pravděpodobnosti výskytu klást důraz na dodržování Etického kodexu zaměstnanců, vzdělávání zaměstnanců, výběr zaměstnanců, nastavení systému pro oznamování korupce.

Hlavním cílem řízení korupčních rizik je ochránit majetek státu a minimalizovat škody. Aktivním řízením korupčních rizik by IPP-OSJN měl vnášet do řídicího systému takové prvky, které již svým charakterem brání vzniku možného korupčního prostředí nebo možnosti nepřímého zvýhodňování. K tomu by měla napomáhat funkčnost kontrolních mechanismů v těchto oblastech, pravidelné hodnocení korupčních rizik a prověřování rizikových oblastí.

4 Obecná opatření interního protikorupčního programu

Ke snižování rizika výskytu korupce u Okresního soudu v Jablonci nad Nisou mohou obecně přispět opatření, spočívající v dodržování právních předpisů, jež lze rozdělit do následujících oblastí:

4.1 Obecná oblast

- ✓ Důsledně dodržovat právní normy.
- ✓ Maximálně zprůhlednit všechny činnosti, při kterých může ke korupčnímu jednání docházet.
- ✓ Zavést vícestupňové rozhodování a udržovat účinný vnitřní kontrolní systém.
- ✓ Zavést dle kapacitních možností pravidlo čtyř očí, každá činnost by měla být monitorována dvěma navzájem nezávislými zaměstnanci.
- ✓ Dodržovat Etický kodex zaměstnanců a soudců Okresního soudu v Jablonci nad Nisou.
- ✓ Pořizovat zápisy ze všech jednání, které se přímo týkají rozhodování nebo postupu v níže uvedených oblastech.

4.2 Oblast veřejných zakázek

- ✓ Postupovat podle ustanovení právních norem včetně instrukcí MSp.
- ✓ Trvale využívat monitorovací a kontrolní systém procesu zadávání veřejných zakázek.
- ✓ Zajistit povinné vzdělávání v oblasti veřejných zakázek (vzdělávání managementu).
- ✓ Při zadávání podmínek a vyhodnocování nabídek uplatňovat transparentnost a nediskriminační charakter kritérií.
- ✓ Výběrové komise sestavovat tak (např. formou rotací zaměstnanců), aby byla možnost korupčního jednání minimalizována.

4.3 Oblast uzavírání a realizace smluv (dodávky zboží, služeb, smluv o dílo apod.)

- ✓ Provádět vyhodnocování aktuálních nabídek před výběrem a rozhodnutím o dodavateli nebo zhotoviteli.
- ✓ Zajistit dodržování obvyklých cenových relací v čase a místě obvyklých (např. průzkumem trhu apod.)
- ✓ Řádná kontrola plnění závazků vyplývajících z uzavřených smluv a uplatňování práv plynoucích ze smluvních vztahů k ochraně zájmů Okresního soudu v Jablonci nad Nisou.

4.4 Oblast hospodaření s majetkem státu

- ✓ Zamezit přebírání nedokončených nebo nerealizovaných prací, služeb nebo dodávek především výkonem důsledné kontroly ze strany příkazce operace a hlavní účetní před poskytnutím platby dodavateli.
- ✓ Zamezit nedůvodnému poskytování záloh (plateb předem) dodavatelům především výkonem důsledné kontroly ze strany příkazce operace a hlavního účetního.
- ✓ Při uzavírání nájemních smluv dbát na to, aby cena nájmu byla sjednána ve výši v místě a čase obvyklé.

4.5 Oblast kontrolní a auditní

- ✓ Provádět namátkové kontroly činnosti.
- ✓ V průběhu kontroly spolupracovat s věcně příslušnými úseky. Souhrnná hodnocení předkládat poradě vedení. Ke kontrolním zjištěním přijímat adekvátní nápravná opatření a provádět kontrolu jejich realizace, úplnosti a účinnosti.

4.6 Oblast řídicí

- ✓ Na poradách vedení na všech úrovních věnovat dostatečný prostor boji proti korupčnímu jednání.
- ✓ Vytvářet předpoklady pro soulad platového ohodnocení zaměstnance se stanovenými povinnostmi a odpovědnostmi tak, aby jakákoliv možnost ke zneužívání svěřených pravomocí byla pro něj aktuálně i perspektivně zjevně nevýhodná.
- ✓ Nekompromisně řešit všechny náznaky a zjištěné případy korupčního jednání.
- ✓ Kontrolovat rizikové činnosti a pravidelně je vyhodnocovat.
- ✓ V případě pochybení nebo selhání zaměstnance seznámit ostatní zaměstnance na pracovních poradách s případem a s opatřeními, která byla přijata.
- ✓ Za porušení povinností stanovených právním předpisem nebo interním aktem řízení uplatňovat vůči zaměstnancům příslušné sankce.

4.7 Oblast přijímání nových zaměstnanců

- ✓ Zabezpečit objektivnost procesu přijímání nových zaměstnanců.
- ✓ Pro eliminaci nepotismu obsazovat vedoucí funkce na základě řádného výběrového řízení.
- ✓ Vyhledávat uchazeče, kteří mají a pravděpodobně si zachovají vysoký standard osobní etiky.

4.8 Oblast vzdělávání

- ✓ Poskytnout novým zaměstnancům v rámci vstupního vzdělávání základní a zásadní informace z hlediska boje proti korupci, zejména ve vztahu k zásadám Etického kodexu zaměstnanců a soudců Okresního soudu v Jablonci nad Nisou.
- ✓ Zajistit pro zaměstnance v průběhu jejich pracovní kariéry absolvování adekvátní odborné průpravy, která by měla zahrnovat i problematiku etiky a bezúhonnosti.

4.9 Oblast legislativní činnosti

- ✓ Při posuzování nových právních předpisů nebo novelizací stávajících právních předpisů analyzovat a vyhodnocovat v nich možné zdroje korupčního jednání a usilovat o jejich eliminaci.

4.10 Oblast výkonu soudní moci

- ✓ Výkon soudní moci (rozhodovací činnost) je oblastí s relativně vysokou mírou korupčního rizika. U této oblasti je však složité přijímat jakákoliv protikorupční opatření nad rámec opatření obecných. Rozhodovací činnost je podrobně upravena obecně závaznými předpisy.

5 Hlavní zásady a úkoly IPP-OSJN

Základními hodnotami, které Okresní soud v Jablonci nad Nisou prosazuje, jsou mimo jiné otevřenost, rychlost a zákonnost při rozhodování ve všech oblastech činnosti a také účelné, hospodárné a efektivní nakládání s veřejnými prostředky.

5.1 Vytváření a posilování protikorupčního klimatu

Cílem je snižovat motivaci zaměstnanců a soudců ke korupci a zvyšovat pravděpodobnost jejího odhalení.

Hlavními nástroji pro budování protikorupčního prostředí jsou osvěta, posilování morální integrity zaměstnanců, aktivní propagace etických zásad a nastavení důvěryhodného mechanismu pro oznámení podezření na korupční jednání.

5.1.1 Etický kodex zaměstnanců Okresního soudu v Jablonci nad Nisou

Etický kodex stanovuje chování a povinnosti zaměstnanců, které přímo nevyplývají ze zákona či vnitřních předpisů. Kodex dále detailněji rozvádí problematické oblasti, jako jsou např. dary, střet zájmů, apod. Jeho porušení musí být posuzováno jako porušení pracovních povinností vyplývajících z pracovněprávních předpisů. Naplnění Etického kodexu spočívá v aktivní propagaci a vyhodnocování jeho účinnosti.

Způsob realizace: Pouhá existence Kodexu není dostačující. Správně implementovaný Kodex soudci a zaměstnanci znají, rozumí mu a respektují jej. Proto je třeba zajistit jeho jednoduchou dostupnost pro všechny soudce a zaměstnance na intranetových stránkách soudu. U soudu musí být zároveň nastaveny kontrolní mechanismy ověřující jeho dodržování. Porušení Kodexu musí být rovněž porušením povinností vyplývajících z vnitřních předpisů organizace.

Zodpovídají: všichni vedoucí zaměstnanci

Termín: trvale

5.1.2 Propagace protikorupčního postoje vedoucími pracovníky

Hlavním úkolem je rozšíření základních povinností každého vedoucího zaměstnance o prosazování protikorupčního postoje. Protikorupčním postojem se kromě vlastní bezúhonnosti rozumí zejména dodržování právních předpisů a vnitřních předpisů, zdůrazňování důležitosti existence a dodržování Etického kodexu při výkonu práce, propagace jednání odmítajícího korupci a důraz na prošetřování podezření a na vyvození adekvátních opatření v případě prokázání prošetřovaných skutečností.

Způsob realizace: Aktivní vystupování a účast vedoucích zaměstnanců na školících akcích zaměřených na protikorupční tematiku. Informování zaměstnanců o konkrétních příkladech z praxe soudu vč. jejich řešení a důsledků.

Zodpovídají: všichni vedoucí zaměstnanci

Termín: trvale

5.1.3 Vzdělávání zaměstnanců

Hlavním úkolem je zajistit vstupní a následně pravidelná školení zaměstnanců na všech úrovních ohledně protikorupční problematiky. Musí být zaměřeno na význam ochrany majetku státu, na obsah Kodexu, na zvyšování schopnosti rozpoznat korupci, na zvyšování povědomí o ochraně zaměstnanců a soudců, kteří oznámili podezření na korupci, na postupy vedení soudu v případě potvrzeného korupčního jednání.

Proškolení ostatních zaměstnanců bude prováděno jedenkrát ročně formou informace o aktualizovaném protikorupčním programu okresního soudu.

Způsob realizace: Posilovat účinnost a snižovat riziko formálnosti protikorupčního vzdělávání lze mimo jiné i tím, že vzdělávací akce jsou organizovány pro jednotlivé úseky (oddělení) dané organizačním uspořádáním okresního soudu.

Zodpovídají: předsedkyně soudu, ředitelka správy soudu

Termín: trvale

5.1.4 Systém pro oznámení podezření na korupci

Zavedení systému umožňujícího oznámení při podezření na korupci ze strany zaměstnanců či třetích stran (např. účastníci řízení, advokáti, obchodní nebo smluvní partneři, dodavatelé služeb apod.) Správně vytvořený systém pro oznamování podezření na korupci poskytuje soudcům a zaměstnancům odpovídající prostor či prostředky, jejichž použití má důvěru soudců i zaměstnanců. Rádně prošetřeno musí být i anonymní oznámení týkající se korupčního jednání. Vytvořený systém je nezbytně aktivně ze strany vedení soudu a všech vedoucích zaměstnanců propagovat.

Systém pro prověřování podezření na korupci je zpravidla dvoustupňový:

1. Úvodní posouzení relevance oznámené informace
2. Prověření oznámených informací

Při oznámení na korupci je možno využít všechny komunikační kanály, snadno dostupné s ochranou důvěrnosti a totožnosti oznamovatele, možno přijímat anonymní oznámení prostřednictvím protikorupční linky Okresního soudu v Jablonci nad Nisou tel. **483 337 026** a emailové adresy: korupce@osoud.jbc.justice.cz. Přijaté oznámení při podezření na korupci se zapisuje do správního deníku v aplikaci ISAS, kde bude vytvořeno heslo „DOHLED“ podheslo „KORUPCE“.

Způsob realizace: Důvěryhodné systémy pro oznamování mají procesně i pozičně rozpracovány závazné postupy pro nakládání s oznámenými skutečnostmi. Soudci i zaměstnanci vytvořený systém znají, důvěřují mu a oznamují jeho prostřednictvím podezření na korupci zejména za účelem ochrany majetku státu.

Zodpovídají: předsedkyně soudu

Termín: trvale

5.1.5 Ochrana oznamovatelů

Nastavení postupů a pravidel, které zajistí podporu a ochranu osobám v dobré víře upozorňujícím na možné korupční jednání. Součástí ochrany oznamovatelů je systém nestranného posuzování jakéhokoliv jednání vůči zaměstnancům, které lze považovat za hrozbu, diskriminaci nebo represí za to, že podal oznámení o podezření na korupční jednání. Nastavené ochranné postupy a pravidla musí obsahovat i ochranu zaměstnanců a soudců, u kterých se v rámci posouzení oznámení možného korupčního jednání neprokáže pochybení. Vedení soudu jasně deklaruje ochranu oznamovatelů, zaměstnanců a soudců.

Způsob realizace: Vedení soudu jasně deklaruje ochranu oznamovatelů, soudců a zaměstnanců. K tomuto účelu je možné zřídit Etickou komisi, která provádí nestranná posouzení hrozeb, projevů diskriminace či represe uplatňovaných na oznamovateli korupce.

Zodpovídají: předsedkyně soudu

Termín: trvale

5.2 Transparentnost

Cílem je odrazovat zaměstnance od korupčního jednání prostřednictvím zvyšování pravděpodobnosti jeho odhalení.

Transparentnost umožňuje veřejnou kontrolu hospodaření sátu jak zaměstnanci, tak veřejností. Zároveň zvyšuje pravděpodobnost odhalení korupce a tím odrazuje od korupčního jednání.

5.2.1 Zveřejňování informací o veřejných prostředcích

Transparentní postupy a zpřístupňování informací o nakládání s veřejnými prostředky zaměstnancům a ostatní veřejnosti.

Hlavními nástroji jsou:

a) zveřejňování informací o hospodaření s veřejnými prostředky (jsou vkládány na portál státní pokladny – Rozpočtové a účetní informace z ISSP),

b) informace o veřejných zakázkách vztahující se k výběru dodavatelů veřejných zakázek (Instrukce MSp 65/2011-INV-SP o zadávání veřejných zakázek v resortu Ministerstva spravedlnosti, v platném znění a Instrukce MSp 435/2010-EO-R o postupu při financování programů reprodukce majetku v resortu Ministerstva spravedlnosti, v platném znění),

5.2.2 Zveřejňování informací o systému rozhodování

Transparentní aktivní zpřístupňování informací o struktuře a kompetencích při rozhodování soudu zaměstnancům a veřejnosti. Je zveřejňován Rozvrh práce pro Okresní soud v Jablonci nad Nisou pro příslušný rok včetně změn a doplňků. Zveřejňování informací musí být prováděno v souladu s platnou legislativou a resortními vnitřními předpisy.

Zodpovídají: ředitelka správy soudu

Termín: trvale

5.3 Řízení korupčních rizik a monitoring kontrol

Cílem je nastavit účinné kontrolní mechanismy a zajistit efektivní odhalování korupčního jednání.

Aktivní řízení korupčních rizik napomáhá identifikovat oblasti se zvýšeným korupčním potenciálem a prověřovat a posilovat existenci a funkčnost kontrolních mechanismů.

Hlavními nástroji jsou:

5.3.1 Hodnocení korupčních rizik

Musí být prováděno pravidelně alespoň jedenkrát ročně ve všech činnostech, obsažených v katalogu korupčních rizik a v přijatých opatřeních k jejich eliminaci. Katalog korupčních rizik Okresního soudu v Jablonci nad Nisou, kterou je nutno pravidelně aktualizovat, je přílohou tohoto dokumentu.

Způsob realizace: V rámci hodnocení korupčních rizik lze v souvislosti se stanovováním strategie jejich řízení a s přijímáním opatření ke snížení jejich pravděpodobnosti či dopadu účinně využít zkušenosti a znalosti zaměstnanců jednotlivých úseků soudu.

Zodpovídají: předsedkyně soudu

Termín: trvale

5.3.2 Monitoring kontrolních mechanismů odhalujících korupci

Pravidelné testování kontrolních mechanismů používaných k identifikaci a odhalování korupčních rizik z hlediska toho, jak jsou účinné pro zabránění či odhalení korupčního jednání. Tento proces je součástí řídicí činnosti vedoucích zaměstnanců na všech úrovních řízení.

Způsob realizace: Při testování kontrolních mechanismů se soud zaměřuje především na činnosti, v nichž je riziko korupce hodnoceno jako „Významné“ a dále postupuje sestupně podle míry významnosti rizika.

Zodpovídají: předsedkyně soudu, ředitelka správy soudu, vedoucí zaměstnanci

Termín: trvale

5.3.3 Prošetřování rizikových oblastí

Pravidelné prošetřování činností, v nichž je riziko korupce hodnoceno jako významné, se provádí s cílem identifikovat a vyhodnotit skutečnosti nasvědčující výskytu korupčního jednání. Prošetřování musí být zajištěno tak, aby jeho výsledek odrážel hodnocení provedené zaměstnanci realizujícími plnění určitých úkolů v příslušných rizikových činnostech.

Způsob realizace: Prošetřování musí být zajištěno způsobem, aby jeho výsledek odrážel hodnocení provedené zaměstnanci realizujícími plnění určitých úkolů v příslušných rizikových činnostech.

Zodpovídají: předsedkyně soudu, ředitelka správy soudu, vedoucí zaměstnanci

Termín: trvale

5.4 Postupy při podezření na korupci

Cílem je minimalizovat ztráty způsobené korupčním jednáním a zabránit výskytu dalšího obdobného jednání.

Bezodkladná reakce při podezření na korupční jednání zvyšuje pravděpodobnost jeho úspěšného prověření. Důkladná analýza příčin vzniku korupčního jednání je pak zásadní pro posílení preventivních mechanismů, které sníží riziko opakovaného výskytu korupce.

Hlavními nástroji jsou:

5.4.1 Postupy při prošetřování podezření na korupci

Nastavení postupů vedoucích k bezodkladnému internímu prošetřování podezření a korupci a k minimalizaci vzniklé škody. Příslušní soudní funkcionáři musí nejprve bezodkladně prošetřit oznámené podezření na korupci, důkladně analyzovat příčiny vzniku korupce a ověřit rozsah korupčního jednání.

Oznámení při podezření na korupci zaměstnanců Okresního soudu v Jablonci nad Nisou prověřuje předsedkyně soudu. v případě oznámení při podezření na korupci předsedy okresního soudu, prověřuje okolnosti předseda krajského soudu.

Způsob realizace: Postupy při prošetřování podezření na korupci vytvářejí celkový rámec spolu se systémem pro oznamování podezření na korupci – viz bod 5.1.4 Rychlost a důkladnost postupu je zásadní pro zamezení případných ztrát nebo škod na majetku státu.

Zodpovídají: předsedkyně soudu

Termín: trvale

5.4.2 Následná opatření

Implementace opatření, která zamezí opakování korupčního jednání či zajistí jeho včasné odhalení v budoucnu. Součástí opatření je i řešení vzniklých škod a nastavení postupu odpovědnosti za rozhodování o disciplinárních opatřeních týkajících se účastníků korupčního jednání.

Zodpovídají: předsedkyně soudu, ředitelka správy soudu

Termín: trvale

5.5 Vyhodnocování interního protikorupčního programu

Cílem je zdokonalování IPP-OSJN a koordinace protikorupčních aktivit.

Hlavními nástroji jsou:

5.5.1 Vyhodnocování IPP-OSJN

Pravidelně je vyhodnocena účinnost jednotlivých částí IPP-OSJN. Vyhodnocení musí být zaměřeno na plnění všech jeho částí, na účinnost plnění a na implementaci nápravných opatření. Rovněž je vyhodnocen soulad IPP-OSJN s rámcovým resortním interním protikorupčním programem.

Způsob realizace: Hodnotící postupy jsou efektivní tehdy, jsou-li zpracovány jako závazné, se stanovenou konkrétní odpovědností. Musí být časově nastaveny tak, aby korespondovaly s termínem, kdy je podle schválené vládní koncepce boje s korupcí na léta 2015 a 2017 stanoven termín pro každoroční pravidelné vyhodnocení interního protikorupčního programu, jeho aktualizaci a zveřejnění na internetových stránkách okresního soudu.

Zodpovídají: předsedkyně soudu, ředitelka správy soudu

Termín: vyhodnocení účinnosti – vždy do 31. 3. následujícího sudého roku podle stavu k 31. 12. předchozího lichého roku jako podklad pro hodnocení a aktualizaci IPP

5.5.2 Zprávy o IPP-OSJN

Zpráva o plnění IPP-OSJN bude zpracována jedenkrát ročně. Jejím obsahem bude, v návaznosti na předchozí zhodnocení, soupis identifikovaných podezření na korupci, výsledek jejich prověření a přijatá nápravná opatření.

Zodpovídají: předsedkyně soudu, ředitelka správy soudu

Termín: zpracování zprávy – vždy do 31. 3. následujícího sudého roku

5.5.3 Aktualizace IPP-OSJN

Na základě „Zprávy o plnění IPP-OSJN“ a po kontrole souladu s aktuálním Rámcovým resortním IPP provede okresní soud aktualizaci IPP-OSJN a aktuální znění zveřejní na webových stránkách Okresního soudu v Jablonci nad Nisou.

Zodpovídají: předsedkyně soudu, ředitelka správy soudu
Termín: aktualizace – vždy do 30. 6. sudého kalendářního roku

6 Metoda hodnocení korupčních rizik

Smyslem katalogu korupčních rizik je identifikovat oblasti současného systému, ve kterých by mohlo hrozit nebezpečí výskytu korupčního jednání, popsat korupční rizika a v návaznosti na jejich význam pak další činnosti Okresního soudu v Jablonci nad Nisou a přijímat opatření, která by vedla k minimalizaci těchto korupčních rizik, případně k eliminaci korupčního prostředí.

Rezortní metoda hodnocení rizik dle podkladů vypracovaných MSp je následující:

Významnost jednotlivých procesů (V) subjektu z hlediska míry rizika je stanovována součinem pravděpodobnosti výskytu neboli četnosti rizika (P) a dopadu identifikovaných rizikových procesů (význam vlivu) (D).

$$V = P * D$$

Rizikem se pro účely zhodnocení rozumí nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení cílů subjektu. Pravděpodobnost výskytu rizika je možnost vzniku události v budoucnu, stanovuje se číselným vyjádřením 1-5, viz tabulka níže, stejně jako dopad rizika – stupeň závažnosti.

Pravděpodobnost výskytu rizika (P) je možnost vzniku události v budoucnu.

Dopad rizika (D) je možno chápat jako následek vzniklé události ovlivňující negativně dosažení cílů soudu.

Pravděpodobnost výskytu rizika - P

Stupeň	Pravděpodobnost výskytu rizika
5	Téměř jistý
4	Pravděpodobný, častý
3	Možný, pravděpodobný
2	Možný, nepravděpodobný
1	Téměř vyloučený, výjimečný

Dopad rizika - D

Stupeň	Míra dopadu jevu na chod soudu
5	Devastující, soud není schopen plnit úkoly, které mu ukládá zákon, a pro které byl zřízen, obrovské finanční ztráty
4	Zásadní, selhání základních funkcí, velké finanční ztráty
3	Podstatný, opakující se výpadky, střední finanční ztráty
2	Málo podstatný, malé finanční ztráty
1	Prakticky žádný, bez vlivu, nevýznamné finanční ztráty

7 Závěr

IPP-OSJN je závazný pro všechny zaměstnance Okresního soudu v Jablonci nad Nisou. Jsou povinni interní protikorupční program v potřebném rozsahu respektovat a řídit se jím, přičemž se nezavazují povinnosti dodržovat i ostatní ustanovení obecně platných právních předpisů.

V Jablonci nad Nisou dne 30. 6. 2022

Mgr. Kateřina Kupková v. r.
předsedkyně okresního soudu